

تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال

چشم اندازهای جهانی در زمینه تکنولوژی و تعلیم و تربیت

نوشته:

نیل سلوین

ترجمه:

دکتر طالب زندی

فریبا انصاری مقدم

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۸

سرشناسه	: سلوین، نیل، ۱۹۷۳ - م.
عنوان و نام پدیدآور	: Selwyn, Neil تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال : چشم‌اندازهای جهانی در زمینه تکنولوژی و تعلیم و تربیت/نوشته نیل سلوین ؛ ترجمه طالب زندی، فریبا انصاری‌مقدم.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۸ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۵۱۵-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: global : Education in a digital world : perspectives on technology and education.
عنوان دیگر	: چشم‌اندازهای جهانی در زمینه تکنولوژی و تعلیم و تربیت.
موضوع	: تکنولوژی آموزشی -- مطالعات میان‌فرهنگی
موضوع	: Educational technology -- Cross-cultural studies
موضوع	: آموزش و پرورش و جهانی‌شدن -- مطالعات میان‌فرهنگی
موضوع	: Education and globalization -- Cross-cultural studies
موضوع	: آموزش به کمک کامپیوتر -- مطالعات میان‌فرهنگی
موضوع	: Computer-assisted instruction
شناسه افزوده	: زندی، طالب، ۱۳۶۲ - ، مترجم
شناسه افزوده	: انصاری مقدم، فریبا، ۱۳۶۸ - ، مترجم
رده بندی کنگره	: LB۱۰۲۸/۳
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۳۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / دورنگار: ۶۶۴۸۰۸۲

تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال

چشم‌اندازهای جهانی در زمینه تکنولوژی و تعلیم و تربیت

نوشته: نیل سلوین

ترجمه: دکتر طالب زندی - فریبا انصاری مقدم

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۵۱۵-۱

قیمت ۴۶۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار مترجمان	۹
پیشگفتار مؤلف	۱۲
فصل اول: تعلیم و تربیت و تکنولوژی: توسعه چشم اندازی جهانی	۱۷
مقدمه	۱۷
اهمیت تعلیم و تربیت، تکنولوژی و تغییرات اجتماعی جهانی	۲۴
تعلیم و تربیت و تکنولوژی: نیاز به چشم اندازی جهانی	۲۹
اهمیت تعلیم و تربیت و تکنولوژی در دنیای جهانی شده	۳۷
به سوی درکی انتقادی از تعلیم و تربیت، تکنولوژی و جهانی شدن	۴۰
مسئله‌ای سازی تعلیم و تربیت، تکنولوژی و جهانی شدن	۴۶
نتیجه‌گیری	۵۱
فصل دوم: تعلیم و تربیت و تکنولوژی: نیاز به رویکردهای نظری آگاهی دهنده	۵۳
مقدمه	۵۳
تفکر در مورد تعلیم و تربیت و تکنولوژی؛ مزایای رویکرد تعلیم و تربیت تطبیقی	۵۷
مزایای رویکرد اقتصاد سیاسی	۶۴
مزایای رویکرد پسا استعماری	۶۸
تفکر پیرامون تکنولوژی و تعلیم و تربیت	۷۲
نتیجه‌گیری	۷۹
فصل سوم: نقش تکنولوژی در فعالیت‌های سازمان‌های بین دولتی و فراملی	۸۳
مقدمه	۸۳
برنامه‌ریزی برای مشارکت فراملی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت: مورد سازمان ملل متحد	۸۹

برنامه‌های سایر سازمان‌های بین‌المللی و بین‌دولتی در زمینه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۹۲
درک اهمیت سازمان‌های بین‌المللی و غیر دولتی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۹۴
نقش کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در فعالیتهای شرکت‌های فراملی و چندملیتی	۹۶
برنامه‌ریزی برای مشارکت تجاری در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت: نمونه موردی	۹۸
مایکروسافت	۹۸
فعالیت‌های سایر شرکت‌ها در زمینه تکنولوژی‌های مورد استفاده در تعلیم و تربیت	۱۰۱
درک اهمیت بخش خصوصی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۰۳
معناسازی از مشارکت سازمان‌های بین‌المللی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۰۷
نتیجه‌گیری	۱۱۲

فصل چهارم: سیاست‌گذاری در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت به عنوان یک روند

جهانی	۱۱۵
مقدمه	۱۱۵
تاریخچه سیاست‌گذاری ملی در زمینه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۱۹
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در انگلستان	۱۲۰
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در آمریکا	۱۲۱
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در ژاپن	۱۲۴
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در شیلی	۱۲۵
سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در سنگاپور	۱۲۷
واکاوی انگیزه‌های پنهان سیاست‌گذاری ملی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۲۹
کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و مسائل اقتصادی کشورها	۱۳۲
کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و نگرانیهای اجتماعی حاکمیت‌های ملی	۱۳۸
ماهیت همگرایی و واگرایی سیاست‌گذاری کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت	۱۴۲
نتیجه‌گیری	۱۴۷

فصل پنجم: متغیرهای بومی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت ۱۵۱

مقدمه ۱۵۱

شواهد و شاخص‌های تفاوت در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در کشورهای مختلف ۱۵۴

تبیین تفاوت‌های کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت؛ مسائل انتخاب و زمینه ۱۵۹

نقش مسائل فرهنگی در کاربرد متفاوت تکنولوژی در تعلیم و تربیت ۱۶۴

معناسازی از بومی‌سازی تعلیم و تربیت و تکنولوژی ۱۷۰

واقعیت‌های کاربرد تکنولوژی دیجیتال در مدارس سنگاپور ۱۷۱

چرا روبات؟ روبات‌های آموزشی در ژاپن ۱۷۵

نتیجه‌گیری ۱۷۹

فصل ششم: کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه بین‌المللی ۱۸۳

مقدمه ۱۸۳

نقش تکنولوژی در توسعه بین‌المللی ۱۸۵

پیشرفت تعلیم و تربیت و تکنولوژی دیجیتال و تأثیر آن در توسعه بین‌المللی ۱۹۱

تکنولوژی‌های مورد استفاده در تعلیم و تربیت به عنوان بخشی از کمک‌های دولتی ۱۹۴

تکنولوژی‌های مورد استفاده در تعلیم و تربیت به عنوان بخشی از مشارکت‌های بشردوستانه ۱۹۷

تکنولوژی‌های مورد استفاده در تعلیم و تربیت به عنوان بخشی از پروژه‌های غیردولتی ۲۰۰

ارزیابی اثربخشی آموزشی مداخلات تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات برای توسعه (ICT4D) ۲۰۳

محاسبه شکست نسبی تکنولوژی دیجیتال و توسعه آموزشی ۲۰۸

نتیجه‌گیری ۲۱۵

فصل هفتم: یک نوت‌بوک برای هر کودک؛ تحلیلی انتقادی ۲۱۹

مقدمه ۲۱۹

جذابیت تکنولوژیکی ابتکار یک نوت‌بوک برای هر کودک ۲۲۱

واکاوی زمینه اجتماعی - فنی ابتکار یک نوت‌بوک برای هر کودک ۲۲۵

خاستگاه‌های ابتکار یک نوت‌بوک برای هر کودک ۲۲۶

۲۲۹	پیشرفت‌ها و تغییرات اولیه.....
۲۳۱	پیشرفت‌های اخیر.....
۲۳۳	واکاوی ارزش‌های ابتکار یک نوت‌بوک برای هر کودک.....
۲۳۸	یک نوت‌بوک برای هر کودک؛ به سوی دیدگاهی انتقادی.....
۲۴۶	نتیجه‌گیری.....
۲۴۹	فصل هشتم: تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال؛ هم‌اکنون کجا هستیم؟.....
۲۴۹	مقدمه.....
۲۵۱	معناسازی بهتر از تعلیم و تربیت، تکنولوژی و جهانی شدن.....
۲۵۷	حرکت و رای نابرابری‌های آموزشی، تکنولوژی و جهانی شدن.....
۲۶۱	تعلیم و تربیت و تکنولوژی: در جستجوی راه‌حل‌های بومی.....
۲۶۵	سیاسی‌سازی تعلیم و تربیت و تکنولوژی در سراسر جهان.....
۲۶۶	جهت‌گیری مجدد مشارکت دولت‌ها در زمینه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت.....
۲۶۸	چالش مشارکت در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت.....
۲۷۱	گسترش عمومی کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت.....
۲۷۳	تغییر ماهیت مشارکت علمی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت.....
۲۷۴	نتیجه‌گیری.....
۲۷۷	منابع.....

پیشگفتار مترجمان

در دهه های اخیر و به ویژه با آغاز قرن بیست و یکم میلادی شاهد رسوخ و گسترش تکنولوژی های دیجیتال پیشرفته در عرصه ها و ابعاد مختلف زندگی افراد در جوامع مختلف هستیم. امروزه تکنولوژی دیجیتال منشاء بسیاری از تغییرات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی به شمار می رود. در این راستا یکی از حوزه های مهمی که ارتباط تنگاتنگی با تکنولوژی دیجیتال دارد و موضوع کتاب حاضر نیز می باشد، تعلیم و تربیت است. در حقیقت، تکنولوژی دیجیتال یک عامل حیاتی در نظام های آموزشی کنونی بوده و بخش مهم و جدایی ناپذیر تعلیم و تربیت محسوب می شود.

در این زمینه این پرسش ها مطرح می شود که ارتباط میان تکنولوژی دیجیتال و تعلیم و تربیت چگونه است؟ آیا استفاده از تکنولوژی دیجیتال در نظام های آموزشی و تعلیم و تربیت کشورهای مختلف یکسان است؟ آیا ورود تکنولوژی های دیجیتال از کشورهای توسعه یافته به کشورهای کمتر توسعه یافته و کم برخوردار و کاربرد آنها در نظام تعلیم و تربیت این کشورها همان نتایج و پیامدهایی را به دنبال دارد که در کشورهای مبداء داشته است؟ الزامات و شرایط تأثیرگذار در کاربرد مناسب این تکنولوژی ها در نظام تعلیم و تربیت هر کشور چیست؟ کنشگران و عوامل مداخله گر در حوزه کاربرد تکنولوژی های دیجیتال در نظام های تعلیم و تربیت کدامند و نقش آنها چگونه است؟ و مهمتر از همه اینکه آیا هدف همه سیاست های مرتبط با کاربرد این تکنولوژی ها در تعلیم و تربیت، بهبود ارتقای فرایند آموزش - یادگیری و به طور کلی فرایند تعلیم و تربیت است یا سیاست ها و اهداف پنهان دیگری نیز در اینجا دخیل هستند؟

کتاب حاضر با عنوان «تعلیم و تربیت در دنیای دیجیتال» در تلاش است با اتخاذ دیدگاهی انتقادی و در هشت فصل به پاسخگویی و تحلیل پرسش‌هایی از قبیل پرسش‌های بالا و واکاوی مسائل مختلف مرتبط با کاربرد تکنولوژی دیجیتال در تعلیم و تربیت پردازد. در این راستا، به نقش تکنولوژی دیجیتال در جهانی شدن روزافزون تعلیم و تربیت و توسعه رویکردهای مفهومی و نظری برای تحلیل انتقادی رابطه تعلیم و تربیت، تکنولوژی و جهانی شدن و به ویژه جنبه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت پرداخته شده است. همچنین، در این کتاب از یک طرف نقش سازمان‌های سیاسی و فراملی، شرکت‌های چندملیتی و شرکت‌های تجاری در این زمینه و انگیزه‌ها و مقاصد آنها در مشارکت در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت، و از طرف دیگر سیاستگذاری‌های ملی مرتبط با این تکنولوژی‌ها و دستاوردهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ملل مختلف و توصیف چگونگی استفاده از تکنولوژی در نظام‌های آموزشی کشورهای مختلف مورد تحلیل قرار گرفته است.

از دیگر مباحث مطرح شده در این کتاب که نویسنده به آن پرداخته است، نقش متغیرهای زمینه‌ای، فرهنگی، بومی، محلی و منطقه‌ای و ماهیت متفاوت استفاده آموزشی از تکنولوژی دیجیتال بر حسب این متغیرها و همچنین تشکیک در ماهیت جهانی کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت است. در بخش‌های دیگر این کتاب، ارتباط بین کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و توسعه بین‌المللی، و همچنین ابتکارات مختلفی که در مناطق مختلف از کشورهای پیشرفته اروپا، آمریکای شمالی و شرق آسیا گرفته تا مناطقی در آمریکای جنوبی، خاورمیانه و مناطق فقیرنشین در صحرای آفریقا صورت گرفته، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

در فصل ماقبل آخر کتاب، دیدگاه انتقادی نویسنده از کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت، بر مبنای یکی از طرفدارترین و مشهورترین برنامه‌های ابتکاری مرتبط با کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در سال‌های اخیر یعنی ابتکار «یک نوت بوک برای هر کودک» مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است که در آن به جذابیت فنی، واکاوی زمینه اجتماعی - فنی، خاستگاه‌ها و واکاوی ارزش‌های این ابتکار و نقد آن پرداخته شده است. در فصل

پایانی کتاب نویسنده با نقد دوباره ای بر دیدگاه‌ها، رویکردها و نقش کنشگران مختلفی که در سراسر کتاب مورد تحلیل قرار گرفت، به ضرورت معناسازی بهتری از کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت و ارائه راهکارها و پیشنهادهای از قبیل حرکت ورای نابرابری‌های آموزشی، تکنولوژی و جهانی‌سازی، جستجوی راه‌حل‌های بومی و ... می‌پردازد. در نهایت نویسنده ضمن تأکید بر تغییر ماهیت مشارکت علمی در کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت، به موقعیت خبرگی و بی‌طرفانه تکنولوژیست‌های آموزشی برای نقد موشکافانه مسائل مرتبط با کاربرد تکنولوژی در تعلیم تربیت اشاره می‌کند که این موقعیت باعث قرار گرفتن علم تکنولوژی آموزشی در کنار حوزه‌های گسترده‌تر علوم اجتماعی می‌شود که به ضرورت و امکانپذیری حرکت از تفسیر به درگیر شدن و از نظریه به عمل می‌انجامد.

در پایان لازم می‌دانیم از زحمات مدیریت و کارکنان انتشارات آوای نور برای چاپ این اثر تشکر کنیم. امید است کتاب حاضر بتواند منبعی اثربخش برای دانشگاهیان و پژوهشگران و همچنین راهگشا و راهنمایی برای سیاست‌گذاران و دست‌اندرکاران حوزه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت باشد.

دکتر طالب زندی

فریبا انصاری مقدم

خرداد ۱۳۹۸

پیشگفتار مؤلف

امروزه تکنولوژی دیجیتال در کشورهای مختلف به عنوان یکی از جنبه‌های برجسته مرتبط با تعلیم و تربیت مطرح است. اکنون گوشی‌های تلفن همراه، استفاده از اینترنت و دیگر اشکال محاسباتی برای بخش بزرگی از جمعیت جهان ابزارهایی آشنا محسوب می‌شوند. میلیون‌ها دستگاه دیجیتال برای استفاده شخصی و همچنین ابزارهای دیجیتال دیگری برای استفاده مشترک در مراکز عمومی مورد کاربرد قرار می‌گیرند. در حال حاضر تقریباً تمامی دولت‌ها در کشورهای مختلف در تلاش برای تشویق و پشتیبانی از کاربرد تکنولوژی دیجیتال در مدارس و دانشگاه‌ها هستند. تکنولوژی دیجیتال موضوع مهمی برای مخاطبان حوزه تعلیم و تربیت در سراسر جهان است.

با اینحال، علی‌رغم اینکه این موضوع به عنوان یک حوزه مطالعاتی از اهمیت زیادی در سطح جهانی برخوردار است، اما بسیاری از پژوهشگران و دانشگاهیان بطور شگفت‌آوری از مباحث پیرامون کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت که آشنایی کمی با آن دارند، امتناع می‌ورزند. این مسئله به ویژه در رابطه با کشورهای که در آنجا آگاهی کمتری به نسبت کشورهایمانند آمریکا، کانادا، استرالیا، نیوزیلند و بریتانیا در زمینه ادبیات مربوط به کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت وجود دارد، آشکارتر است. به جز محیط‌های آشنایی از این قبیل، گزارش‌های ارائه شده از دیگر کشورها عمدتاً به عنوان مباحثی فرعی در این حوزه مطرح بوده‌اند. بنابراین، تصور "بین‌المللی" بسیاری از متخصصین انگلیسی زبان این حوزه اغلب منحصر به یک فرهنگ خاص است. آیا نحوه استفاده از کامپیوتر در مدارس شیلی با

استفاده از آن در مدارس شیکاگو یکسان است؟ آیا یادگیرندگان آنلاین در مالی و ملبورن فعالیت‌های مشابهی را انجام می‌دهند؟ در نهایت، آیا ما در یک دهکده جهانی که در آن فعالیت‌های یکسانی انجام می‌شود، زندگی می‌کنیم؟

این مسئله در واقعیت صحت ندارد و اگر از پژوهشگران و نویسندگان انگلیسی زبان سؤال پرسید، آنها پاسخ خواهند داد که از مباحث پیرامون کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در کشورهای غیر از کشورهای پیشرفته اروپایی و آمریکایی آگاهی چندانی ندارند. متأسفانه عدم تمایل بسیاری از انگلیسی‌زبانان برای یادگیری زبان‌های دیگر باعث می‌شود که بخش بزرگی از مباحث مربوط به حوزه تکنولوژی در تعلیم و تربیت از چشم و ذهن آنها دور بماند. در نتیجه، بسیاری از مشکلات و نگرانی‌های موجود در این زمینه همچنان در کشورهای غیرانگلیسی زبان باقی می‌ماند. یکی از اهداف من از نگارش این کتاب این بود که بتوانم برخی از این مباحث را به درون گفتمان‌های انجام شده در کشورهای انگلیسی زبان در زمینه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت وارد کنم. بدون شک حوزه تکنولوژی در تعلیم و تربیت به یک آگاهی جهانی و توسعه یافته نیاز دارد.

بنابراین نگاه کتاب حاضر به واژه "جهانی" منحصر به کشورها و مناطق پیشرفته از قبیل آمریکا، اروپا، استرالیا و آسیای شرقی نیست. در حقیقت، حوزه کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت بهتر است به انتقادات مطرح شده توسط دیویا مک‌میلان (۲۰۰۷، صفحه ۹) درباره ادبیات مرتبط با رسانه‌ها و ارتباطات پردازد. یعنی جایی که می‌گوید "تعمیم تجارب آمریکا و بریتانیا به بقیه جهان در این زمینه بیش از پیش به سرخوردگی پژوهشگران منجر می‌شود". پیرو همین مسئله، کتاب حاضر علاوه بر توجه به مباحث مرتبط با تکنولوژی در اروپا، آمریکای شمالی و آسیای شرقی، به صورت عامدانه‌ای بر شرایط تکنولوژی در تعلیم و تربیت در کشورهای آفریقایی، آمریکای جنوبی، آسیای جنوبی و خاورمیانه نیز تمرکز دارد. یکی دیگر از انگیزه‌های من برای نگارش کتاب حاضر این بود که می‌خواستم تحلیلی از تکنولوژی در تعلیم و تربیت ارائه کنم که در آن به مسائل اجتماعی نیز توجه شده باشد. علی‌رغم تلاش‌های معدودی از پژوهشگران که نگاه انتقادی دارند، بسیاری از پژوهشگران و

نویسندگان این حوزه کماکان به ارتباط میان استفاده از تکنولوژی دیجیتال و دنیای پیرامون، یعنی به چیزهایی که در ورای ابزارهای تکنولوژیکی و استفاده کنندگان آنها رخ می‌دهد، تمایل چندانی ندارند. به اعتقاد من هر تحلیلگر علاقمند به تکنولوژی دیجیتال باید روی "تصویر بزرگ‌تر" تمرکز کند. این به معنای پرسیدن پرسش‌های دشوارتر است. به عنوان مثال، چه ارتباطی میان تکنولوژی دیجیتال و سیاست‌های آموزشی وجود دارد؟ چه ارتباطی میان استفاده از تکنولوژی در تعلیم و تربیت و حوزه اقتصاد وجود دارد؟ ارتباط استفاده از تکنولوژی در تعلیم و تربیت با اشکال فرهنگی و روابط اجتماعی تشکیل‌دهنده جامعه چیست؟ بنابراین، کتاب حاضر به نوبه خود تلاش می‌کند برخی از این ارتباطات موجود در سطوح بین‌المللی و ملی را شناسایی و بررسی کند.

اگرچه من همیشه تصویری کردم در نوشته‌هایم بیشتر به "تصویر بزرگ‌تر" توجه می‌کنم، اما زمانی که می‌خواستم نگارش این کتاب را شروع کنم، متوجه شدم که پیش از این، به ارتباط و عدم ارتباط میان تکنولوژی در تعلیم و تربیت و آنچه که می‌توان آن را به سادگی "حیطه جهانی" نامید کمتر توجه کرده‌ام. حتی پس از پایان این کتاب نیز هرچه بیشتر درباره کشورهای و محیط‌های "دیگر" مطالعه می‌کنم، بیشتر در رابطه با ارتباط و عدم ارتباط کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت با زمینه‌ها و شرایط محلی آگاهی پیدا می‌کنم. با نگاه به تجارب اولیه خود در مواجهه با کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت در نقاط مختلف جهان، اکنون به عنوان مثال برای من روشن است که استفاده از نوت‌بوک در دبیرستانی در سئول مواردی را به دنبال دارد که با مسائل حاصل از استفاده از همین دستگاه در محله‌های فقیرنشین ساووپائولو یا مناطق روستایی ویلز کاملاً متفاوت است. اگر برنامه‌ها و اهداف ملی در این نظام‌های آموزشی را بررسی کنیم، با تفاوت‌های دیگری نیز مواجه خواهیم شد. بنابراین، استفاده از هر نوع "تکنولوژی دیجیتال" در هر شرایط آموزشی در هر کشوری، حاصل مجموعه درهم آمیخته‌ای از مشکلات، منافع، کنشگران و اهداف است. کتاب حاضر تلاش می‌کند گامی را در جهت درک معنای این پیچیدگی‌ها بردارد.

شاید جای تعجب نباشد که یکی از موضوعات کلیدی این کتاب اهمیت "زمینه"، به ویژه نیاز به توجه دقیق به زمینه‌های محلی، ملی و جهانی کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت است. به این ترتیب، کتاب حاضر در انتها به جای ارائه یک "دیدگاه جهانی"، به مجموعه‌ای از چندین "دیدگاه جهانی" توجه می‌کند. به عبارت دیگر، این کتاب به جای ارائه نگاهی جهانی به یک نظام متحد تکنولوژی-محور، تلاش می‌کند تنوع و ناهمگونی استفاده از تکنولوژی در نقاط مختلف جهان را نشان داده و معرفی کند. هر کدام از فصول هشتگانه کتاب از یک سو به بیان کامل تفاوت‌های موجود میان زمینه‌های محلی، و از سوی دیگر به شباهت‌ها و نقاط مشترک جهانی می‌پردازد.

در نهایت، یکی دیگر از انگیزه‌های من برای نگارش این کتاب، اضافه کردن یک بُعد سیاسی به مباحث مربوط به کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت بود. در تمامی فصول کتاب، به نقش فرهنگ، سیاست، اقتصاد و اجتماع در تولید و مصرف مجموعه‌ای از محصولات، روش‌ها و مباحث مربوط به کاربرد تکنولوژی در تعلیم و تربیت پرداخته شده است. موضوع مهمتر این است که، تلاش کرده‌ام این مسائل را هم در سطح خرد و هم در سطح کلان تحلیل و بررسی نمایم. بنابراین، کتاب حاضر از این بیان پیروی می‌کند که "تفکر در باره جهان مستلزم این است که همزمان در باره مسائل محلی نیز فکر کنیم". در نتیجه این کتاب خود را کاملاً وقف مباحث "جهانی‌سازی"، "پایان جغرافیا"، "جهان بدون مرز"، و غیره نکرده است. در حقیقت کتاب حاضر تلاش می‌کند در صورت امکان این استدلال‌ها و مسائل را به چالش کشیده و مورد نقد قرار دهد.

علی‌رغم اهداف بزرگ و مواردی که در این کتاب مورد بررسی قرار گرفته است، امیدوارم کماکان روشنی تحلیل‌های خود را حفظ کرده باشم. اگرچه یکی از اهداف اصلی این کتاب مسئله‌ای سازی ماهیت جهانی مباحث پیرامون استفاده از تکنولوژی در تعلیم و تربیت است، اما باید مواظب باشیم که تحت تأثیر مسائل فرعی و زیر مجموعه این حوزه قرار نگیریم. یکی از موضوعات اصلی که در انتهای کتاب آشکار می‌شود اینست که اگرچه ممکن است تغییرات ایجاد شده توسط تکنولوژی دیجیتال در سطح جهانی به شکلی همگون

تجربه نشود، اما کماکان می توان داستانی روشن در زمینه تعلیم و تربیت و تکنولوژی باشد. همانطور که خواهید دید، این داستان همان اندازه که جهانی است، محلی نیز می باشد؛ همان اندازه که درباره ایدئولوژی بحث می کند، در باره نوآوری نیز بحث می کند.

نیل سلوین

لندن، ۲۰۱۲